

ΦΑΝΕΡΟΙ=ΠΟΛΛΟΙ

Poleg pomena „viden, vidljiv, ugleden“ more adj. φανερός v pozni grščini izražati še drug, do sedaj nezabeležen pomen. Pri Malali in v Chronicon Paschale ga večkrat zasledimo v pluralu s pomenom „številni, mnogi“. N. pr. Malal. Chron. 184, 24 και φανεροί τῶν τῆς πόλεως λαμπροί σὺν γυναίξει καὶ τέκνοις εἰσῆλθον ἐν τῷ Καπετωλίῳ; *ibid.* 246, 15 ἐσεισθη δὲ τότε καὶ ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια πόλις... καὶ οἴκοι φανεροί ἔπεσαν; Chron. Pasch. 626, 12 ἔλαβον τὴν εὐρεθείσαν ἕσω βοήθειαν, ὑποκλέψαντες καὶ φανεροὺς τῶν ἐξκουβιτῶρων καὶ σχολαρίων ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀποσχίσαντες μετὰ τοῦ δήμου. — Pomen „številni“ na teh in še nekaterih drugih mestih je očiten in tako je razumel tudi Chilmeadus, prevajalec Malalovega teksta (izdaja 1831), ki je φανεροί prevedel s „plurimi“. Ni pa poznal tega pomena Du Cange, ki je prevedel Chronicon Paschale, in tako je njegov prevod navedenega mesta nepravilen in prisiljen. Glasi se namreč: excubitoriis et scholariis, qui aperte una cum populo ab imperatoriis partibus sese subdlexerant. Avtor tu ni imel namena govoriti o tem, da so nekateri j a v n o prestopili na stran ljudstva, ampak da si je ljudstvo m n o g e pridobilo zase.

Tega pomena ne našteva nobeden od velikih slovarjev, niti Dimitrakov Μέγα λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς niti Du Cange, Glossarium mediae et infimae graecitatis; v Stephanovem Thesauru je najbližji pomen „certi quidam“, ki se razlikuje od zgoraj obravnavanega pomena v tem, da gre tam za neko določeno število, tu pa za nedoločeno in predvsem večje število.

Pomenski prehod od „viden“ do „številen“ ni bil težak. Skupina oseb ali predmetov, ki je tako velika, da jo takoj opazimo ali da je od daleč vidna, je tudi številna. Paralela za isti pomenski prehod je slov. adj. *znaten*, n. pr. *znatno število*. Tudi ta adj. je najprej pomenil nekaj, kar je mogoče zaznati, pozneje pa „velik, mnog“. Isto je v nemščini z adj. *ansehnlich*, n. pr. *eine ansehnliche Zahl*.

Ljubljana.

E. Mihevc.

RÉSUMÉ

E. Mihevc: ΦΑΝΕΡΟΙ=ΠΟΛΛΟΙ

Dans le grec postclassique, l'adj. φανεροί peut signifier „nombreux“. Il est employé dans ce sens chez Malalas et dans Chronicon Paschale (voy. le texte), mais aucun des grands dictionnaires ne mentionne cette signification. Le passage du sens „visible > nombreux“ a un parallèle dans l'adj. all. *ansehnlich*, slov. *znaten*.